

جمهوری اسلامی ایران

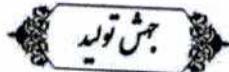
وزارت کشور

استانداری آذربایجان شرقی
معاونت هماهنگی امور عمرانی

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۲/۰۱

شماره: ۱۶۴۶۴

پیوست:

جناب آقای بابایی
رئیس محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان آذربایجان شرقی

موضوع: فاصله‌گذاری اجتماعی در پروژه‌های عمرانی

با سلام و احترام

به پیوست راهنمای ۵ام دوم مبارزه با کووید - ۱۹ (کرونا ویروس) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نسخه دوم - فروردین ۹۹ در خصوص فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در پروژه‌های عمرانی و کارگاه‌های ساخت و ساز برای برای صدور دستور اجرا ابلاغ می‌شود.

رضا طوسی

مدیر کل دفتر فنی، امور عمرانی و حمل و نقل و ترافیک

حکیم سید علی

Website: ostan-as.gov.ir, www.ea.net.ir

پایگاه اطلاع رسانی

E-mail: ostandari@ostan-as.gov.ir

پست الکترونیکی

Address: Tabriz Iran

ستانداری آذربایجان شرقی

Postal code: 5134916579

کد پستی ۵۱۳۴۹۱۶۵۷۹

Tel +98(41) 35263333

تلفن ۰۴۱-۲۵۲۶۲۲۲

Fax +98(41) 35263892-
35263891

تلفن ۰۴۱-۲۵۲۶۲۸۹۱

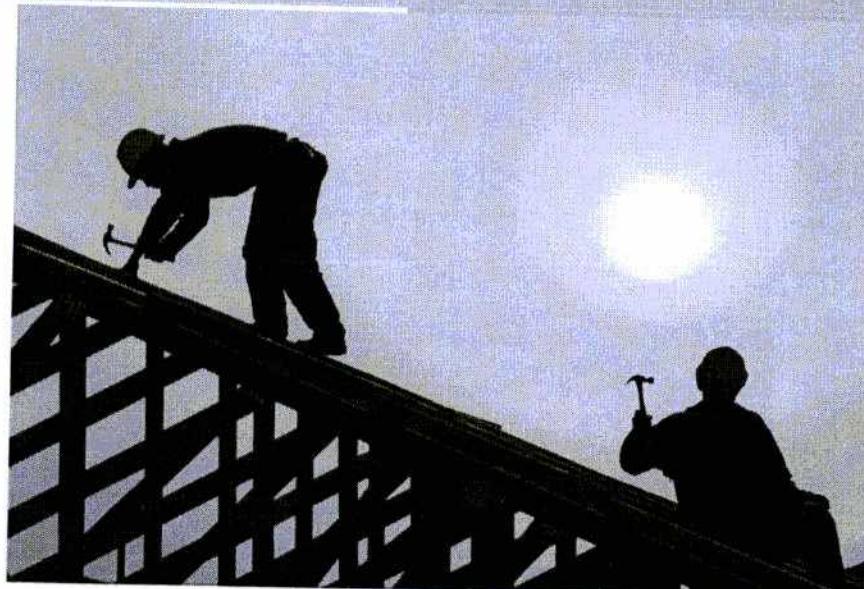
دور نگار ۰۴۱-۲۵۲۶۲۸۹۱

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستش

راهنمای گام دوم مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در پروژه عمرانی و کارگاههای ساخت و ساز

معاونت بهداشت

نسخه دوم - فروردین ۱۳۹۹

کد: ۱۱۴/۰۶

فهرست

۲.	مقدمه
۲.	دامنه کاربرد
۳.	فاصله‌گذاری اجتماعی
۴.	غربال‌گری، مراقبت و بازتوانی
۴.	۱. غربال‌گری شاغلین در همه‌گیری کروید-۱۹
۴.	۲. مراقبت از گروه‌های آسیب‌پذیر
۵.	۳. بازتوانی در شاغلین با سابقه کروید-۱۹
۵.	اقدامات کنترلی سلامت محیط و کار
۵.	۱. بهداشت و حفاظت فردی
۶.	۲. بهداشت موادغذایی (درصورت وجود بوفه یا هرگونه محل عرضه موادغذایی)
۷.	۳. بهداشت ابزار و تجهیزات
۸.	۴. بهداشت ساختمان (محل اسکان، نمازخانه، رختکن و حمام، سرویس‌های بهداشتی)
۱۲.	آموزش بهداشت
۱۴.	پیوست‌ها
۱۴.	پیوست ۱: فرم خوداظهاری فرد جهت بازگشت به کار
۱۵.	پیوست ۲: روش درست شستشوی دست‌ها
۱۷.	پیوست ۳: پوشیدن و درآوردن تجهیزات حفاظت فردی
۱۷.	مراحل پوشیدن وسایل حفاظت فردی توصیه شده
۱۸.	مراحل درآوردن وسایل حفاظت فردی وسایل حفاظت فردی توصیه شده
۲۰.	پیوست ۴: گندزداهای سطوح
۲۳.	جدول ۱ - راهنمای غلظت و مصرف هیپوکلریت سدیم
۲۳.	جدول ۲ - راهنمای تهیه مواد گندزا
۲۴.	پیوست ۵: نکات مهم در پیشگیری از کرونا ویروس

مقدمه

شناسایی راه‌های انتقال عامل ایجاد‌کننده بیماری نقش مهمی در کنترل آن دارد. راه‌های انتقال این ویروس هنوز به طور دقیق مشخص نشده‌است ولی به عنوان یک اصل کلی ویروس‌های تنفسی به طور عمده از طریق ریز قطرات یا از طریق سرفه یا عطسه و یا لمس اشیاء آلوده منتقل می‌گردند. بر اساس دادسته‌های کنونی این بیماری از یک طیف ملایم تا شدید با علایمی همچون تب، سرفه، تنگی نفس می‌تواند بروز نماید و در موارد شدیدتر ممکن است منجر به ذات‌الریه، نارسایی کلیه و مرگ گردد. درصد مرگ ناشی از این بیماری هنوز به طور دقیق مشخص نشده‌است.

با عنایت به آخرین اطلاعات، انتقال ویروس کرونا از انسان به انسان از طریق سرفه، عطسه، تخلیه ترشحات بینی و دهان می‌باشد. این ویروس می‌تواند در فاصله ۱ تا ۲ متری از طریق سرفه یا عطسه منتقل شود. راه دیگر انتقال، تماس دست‌ها با محیط و سطوح آلوده به ویروس مانند تجهیزات، دستگیره درب‌ها، میز و صندلی، شیرآلات، نرده پله‌ها، پریز و کلیدهای برق و کلیه وسایلی است که به طور عمومی و مشترک (اسکناس، اسناد و مدارک دست به دست شده و نظایر آن) استفاده می‌شود. بنابراین حائز اهمیت است پس از تماس با هر فرد یا اشیاء مشکوک دست و صورت با آب و صابون شسته شو گردد. از طرفی کارگاه‌های ساختمانی از مهم ترین صنایع کشور بوده و به دلیل اهمیتی که در بخش اقتصاد و صنعت دارند نیاز است تا با تمام توان به فعالیت خود ادامه دهند. با این حال با توجه به گسترش جهانی کرونا این عامل می‌تواند منجر به بیماری شاغلان شده و بقای این صنعت را به خطر اندازد. با این حال با اجرای توصیه‌های موجود در این راهنمای می‌توان بار ناشی از این بیماری را به حداقل رساند و در نتیجه با حداقل آسیب به کار و فعالیت ادامه داد.

دامنه کاربرد

این راهنما برای کمک به پیشگیری و کنترل بیماری کووید-۱۹ در بین شاغلین صنایع ساختمانی کاربرد دارد. همچنین این راهنما می‌تواند به کارفرمایان، مدیران پروژه‌ها سرپرستان کارگاه مجریان، مهندسان ناظر و پیمانکاران ساختمانی برای برنامه‌ریزی در زمینه پیشگیری از شیوع گسترده ویروس کرونا در محیط‌های کاری و جامعه کمک نماید.

این راهنما جهت پیشگیری و کنترل کووید-۱۹ (کرونا ویروس) بوده و سایر قوانین، آیین نامه‌ها، مقررات، دستورالعمل‌های مرتبط با بهداشت محیط و بهداشت حرفه‌ای به قوت خود باقی است.

فاصله‌گذاری اجتماعی

یکی از راههای کاهش مواجهه و قطع زنجیره تماس رعایت فاصله گذاری اجتماعی است. از آنجا که بسیاری از شاغلین صنایع و واحدهای تولیدی و خدماتی در معرض بیماری کووید ۱۹ هستند و محل‌های کسب و کار یکی از اماکن تجمع محسوب شده که می‌تواند سبب انتقال بیماری گردد و از طرفی حفظ سلامت نیروی کار از اهمیت بالایی برخوردار است لازم است مقررات ویژه‌ای از طریق فاصله گذاری اجتماعی علاوه بر رعایت اصول بهداشتی برای کاهش مواجهات مناسب با سطح اضطرار و درجه اهمیت فعالیت اقتصادی و صنایع در نظر گرفته شود.

در این راستا لازم است موارد زیر رعایت شود:

- کاهش مواجهه چهره به چهره کارکنان و استفاده حداقلی از تلفن، شبکه‌های اجتماعی و ویدئو کنفرانس برای برگزاری جلسات کاری کارفرمایان، مهندسین و مدیران پروژه، ...
- استفاده از سیستم تهويه و یا باز گذاشتن پنجره‌های ساختمان یا کارگاه ساختمانی در صورتی که مواجهه چهره به چهره ناگزیر باشد حداقل زمان ممکن و حداقل فاصله ۱ متری رعایت گردد.
- آماده سازی محیط کار و تغییر شرایط و محیط کار به نحوی که برای انجام کار فاصله اینم ۱ تا ۲ متری بین افراد در هنگام کار وجود داشته باشد.
- به منظور کاهش تجمع شاغلین خصوصاً در مکان‌هایی چون استراحتگاه شبانه، شرایطی فراهم گردد که تعداد افراد در استراحتگاه کاهش یابد.
- از مأموریت‌ها و مسافرت‌های غیرضروری اجتناب گردد و دوره‌های آموزشی و کارگاهی به تعویق انداخته شود.
- از تجمع در محل کارگاه، آبدارخانه، استراحتگاه، سرویس‌ها و هر جایی که کارگران، مهندسین و پیمانکاران می‌توانند تجمع نمایند، اجتناب شود.
- زمان‌های استراحت و میان وعده‌ها به گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که از تجمع افراد جلوگیری شود.
- کلیه شاغلین هر قسمت فقط در قسمت‌های خود مشغول انجام وظیفه باشند و از تردد بی مورد در زمان کاری خودداری نمایند.
- از تردد های بین شهری و روستایی خودداری گردد.

غربالگری، مراقبت و بازتوانی

۱. غربالگری شاغلین در همه‌گیری کووید-۱۹

لازم است براساس طرح فاصله‌گذاری اجتماعی، پیش از ورود به محل کار، فعالیت‌های زیر انجام پذیرد:

- همه موظف هستند در بدو ورود به محل کار فرم خوداظهاری را مبنی بر عدم وجود علائم تنفسی مرتبط با کووید-۱۹ یا وجود تماس نزدیک با بیمار را تکمیل نمایند (پیوست شماره ۱).

- بررسی روزانه علائم شاغلین: نماینده کارفرما یا مدیر / کارشناس بهداشت حرفه‌ای صنعت شاغلین را به صورت تصادفی و روزانه، تا پایان همه‌گیری، از حیث علائم تنگی نفس و سایر علائم تنفسی مورد ارزیابی قرار دهد. همچنین چنانچه براساس ارزیابی سامانه salamat.gov.ir نیاز به قرنطینه خانگی وجود داشت، فرد از ورود به محل کار خودداری و کارفرما / مدیر را مطلع نماید. در غیر این صورت کارفرما / مدیر از ورود بیمار به محل کار جلوگیری نماید.

۲. مراقبت از گروه‌های آسیب‌پذیر

دو گروه زیر با گواهی پزشک معتمد، به عنوان افرادی که در معرض ابتلا به بیماری کووید-۱۹ عارضه

دار قرار دارند، در نظر گرفته شده است:

گروه الف - بیماران با بیماری زمینه‌ای:

- بیماری قلبی - عروقی
- فشارخون
- دیابت
- بیماری‌های تنفسی زمینه‌ای
- $BMI > 40$

گروه ب - بیماران با نقص ایمنی:

- تحت درمان با کورتیکواستروئید بیش از $12/5\text{ mg}$ پردنیزولون در روز بیش از دو هفته
- شیمی درمانی
- بدخیمی‌ها
- پیوند اعضاء

راهنمای گام دوم مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز

موارد زیر برای این افراد در نظر گرفته شود:

۱. در صورت امکان، فعالیت‌های شغلی این افراد تا پایان همه گیری، به صورت دورکاری صورت پذیرد.
۲. در صورت عدم امکان دورکاری، شرایط محیط کار برای این افراد به گونه فراهم گردد که حداقل تماس با سایر افراد را داشته باشد. تغییر شغل موقت در محیط کاری و یا تغییر محل کار به محیطی با شرایط تهییه مناسب تر و کم جمعیت تر می‌تواند کمک کننده باشد.
۳. کارفرمایان شرایطی را جهت استفاده از مرخصی برای شاغلین فراهم می‌نمایند.

۳. بازتوانی در شاغلین با سابقه کووید-۱۹

تمامی شاغلین با احتمال ابتلا به بیماری کووید-۱۹ با لازم است پس از طی دوران درمان و نقاوت، "جهت بازگشت به کار براساس آخرین نسخه "راهنمای بازگشت به کار شاغلین با احتمال ابتلا به کووید-۱۹" ابلاغی از وزارت بهداشت مورد ارزیابی قرار گیرند و وضعیت شاغل برای بازگشت به کار مورد ارزیابی پزشکی قرار گیرد.

اقدامات کنترلی سلامت محیط و کار

۱. بهداشت و حفاظت فردی

- کارگران باید دارای قفسه‌های انفرادی برای تعویض، نگهداری لباس شخصی، وسایل حفاظت فردی و کفش ایمنی باشد. که این فقسه‌ها باید قبل و بعد از استفاده کارگران گندزدایی شوند.
- به طور مکرر دستان خود را با آب و صابون مایع به مدت حداقل ۲۰ ثانیه بشویید. (پیوست ۲)
- در صورتی که آب و صابون مایع در دسترس نیست می‌توان از محلول ضدغونی کننده بر پایه الکل قبل از غذا خوردن، بعد از تماس با سطوح و اشیاء مشترک و بعد از بازگشت از کار به منزل استفاده کرد.
- عدم تکاندن خاک لباس کار در فضای بسته و یا استفاده از کمپرسور باد برای تمیز کردن لباس‌ها در پایان ساعت کاری
- تامین لباس شویی یا تعیین محلی مناسب برای شستشوی مرتب لباس‌های کار و جلوگیری از جاری شدن آب حاصل از شستشو به خارج از کارگاه و ورود به معابر لباس‌های کار آلوده باید با دقت در یک کیسه نایلونی قرار داده شده و درب آن محکم گره زده شود.
- خشک شدن خشک کردن لباس‌های شستشو شده زیر نور آفتاب در محل تمیز و به دور از آلودگی‌های کارگاه

مماونت بهداشت

راهنمای کام دوم مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز

- از دست زدن به چشمان، بینی یا دهان خود پرهیز کنید.
- هنگام عطسه/ سرفه از دستمال کاغذی یا قسمت داخلی آرنج استفاده کنید.
- از انداختن آب دهان بر روی زمین اجتناب نمایید.
- کوتاه بودن ناخن از ضروریات رعایت بهداشت فردی می‌باشد.
- حتی‌الامکان از همراه داشتن وسایل غیرضروری از قبیل انگشت‌تر، ساعت و ... خودداری نمایید.
- عدم استفاده مشترک از تجهیزات حفاظت فردی (پیوست ۳) نظیر کلاه ایمنی دستکش، کمربند ایمنی
- خواب کافی، کاهش اضطراب، نوشیدن مایعات کافی و تغذیه مناسب سهم زیادی در کاهش ابتلا به بیماری دارد.

استعمال دخانیات به دلیل تأثیر آن بر تضعیف سیستم ایمنی بدن و مستعد نمودن افراد در ابتلا به ویروس

ممنوع است

- عدم استفاده از فندک و کبریت به صورت مشترک
- اشیائی که در طول روز لمس می‌کنید از قبیل کلید، موبایل ضدعفونی کنید.
- از تماس محافظت نشده با حیوانات بپرهیزید.
- در صورت مشاهده علائم سرماخوردگی و بیماری آنفولانزا شامل سرفه، تنگی نفس و تب در منزل استراحت کرده و از انجام فعالیتهای شغلی و اجتماعی خودداری کنید و برای محافظت دیگران از ماسک معمولی استفاده به روش صحیح استفاده کنید.

۲. بهداشت موادغذایی (در صورت وجود بوفه یا هرگونه محل عرضه موادغذایی)

استفاده از مکان‌های تجمعی مانند رستوران و سلف سرویس و غذاخوری می‌باشد محدود گردد و در

مواردیکه که پخت غذا برای کارکنان اجتناب ناپذیر است رعایت موارد ذیل ضروری است:

- قبل و بعد از صرف وعده غذایی کلیه مکان‌های فوق الذکر باید گند زدایی شود.
- سرمهک، فلفل، سماق، قند، شکر و آب آشامیدنی ترجیحاً در بسته‌بندی‌های یکبار مصرف انجام گیرد.
- توزیع مواد غذایی روباز و فله‌ای ممنوع می‌باشد.
- از نگهداری مواد غذایی آماده به مصرف از جمله انواع آجیل، تخمه، شیرینی، تبصورت روباز و بدون بسته بندی اجتناب گردد.
- سیستم تهویه کارامد و مناسب در طول استفاده از سالن غذاخوری و رستوران می‌باشد فعال / درب و پنجره‌ها باز باشد.

تعاونت بهداشت

راهنمای کام دوم مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز

- رعایت فاصله گذاری یک متر در هنگام تحویل غذا و سرو در سلف سرویس الزامی است.
- مواد غذایی سلف سرویس قبل از سرو باید دارای پوشش بهداشتی باشند.
- کلیه مواد غذایی پخته شده با درجه حرارت مناسب بین شاغلین توزیع گردد.
- سالاد و سایر محلفات به صورت بسته بندی دارای پروانه ساخت توزیع گردد.
- میوه و سبزیجات مورد استفاده مطابق دستورالعمل وزارت بهداشت شستشو گندздایی شوند.
- یخچال و فریزر های مورد استفاده به طور مستمر گندздایی شود.
- سطل زباله پدالی درب دار در داخل رستوران و سالن غذاخوری الزامی است.
- حتی الامکان از ظروف یکبار مصرف در رستوران ها و غذاخوری ها برای خوردن و آشامیدن استفاده شود.
- استفاده از سفره های یکبار مصرف و جمع آوری آنها بعد از هر وعده غذایی

۳. بهداشت ابزار و تجهیزات

- حدالمنصور ضدغونی روزانه ابزارهای دستی و برقی اکیپ های کاری
- گندздایی مرتب داخل ماشین آلات مورد استفاده در پروژه های ساخت و ساز مانند کامیون، انواع جرثقیل ها، لودرها، تراکتور، بیل مکانیکی، ماشین آلات بتن ریزی، تراک میکسر، دستگاه پمپ بتن باید اختصاصی بوده و در پایان شیفت کاری گندздایی و ابزارهای کاری (استانبولی، الک بنایی، متر نواری، شاقول، فرقون، بیل، ماله، شیلنگ، تراز، کمچه و ... ترجیعاً به صورت فردی استفاده شود و در به صورت مرتب گندздایی شود.

- تجهیزات و ابزارهایی بی سیم که در فرایند کاری مورد استفاده قرار می گیرند در صورت امکان اختصاصی باشند و یا پس از استفاده هر فرد، گندздایی گرددند.
- ابزار و تجهیزات از جمله میز کار، تخته گوشت خرد کنی، چاقو، ساطور، سینی، لگن، چرخ گوشت، ترازو، باسکول و امثال آن می باشد هر بار قبل از استفاده شستشو و گندздایی شوند.
- حتی الامکان از ظروف یکبار مصرف در رستوران ها و غذاخوری ها برای خوردن و آشامیدن استفاده شود.
- آشپزخانه ها و محل های سرو غذا (در صورت وجود) موظفند پس از سرویس دهی کلیه ظروف طبخ و آماده سازی مواد غذایی، ظروف پذیرایی، لیوان، چنگال، کارد، بشقاب و پارچ آب و نظایر آن را با آب داغ بشویید، سپس گندздایی و آب کشی نمایند و برای سرویس دهی به افراد جدید از سرویس های جایگزین استفاده کنند.

راهنمای کام دوم مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز

- از پوشش یکبار مصرف برای میز غذاخوری استفاده شود تا بتوان پس از هر بار استفاده آنها را تعویض نمود.
- سطوح دارای تماس مشترک شامل میز و صندلی، شیرآلات، نرده پله‌ها، تخت، کمد، کابینت، تمیز و خشک شده و سپس گندздایی گردد.
- تی‌های زمین شور، دستمال‌ها و وسایلی که برای نظافت رستوران و یا راهروها استفاده می‌شود در هیچ شرایطی با وسایلی که برای شستشو و نظافت سرویس‌های بهداشتی بکار می‌رود نبایستی بصورت مشترک استفاده نمود.
- تمامی سطوح خودروهای حمل و نقل مواد غذایی می‌بایست به طور مستمر طبق پروتکل‌های موجود گندздایی گرددند.

۴. بهداشت ساختمان (محل اسکان، نمازخانه، رختکن و حمام، سرویس‌های بهداشتی)

- تهویه مناسب برای محل اسکان، نمازخانه، رختکن و حمام، سرویس‌های بهداشتی و باز گذاشتن درب و پنجره‌ها برای اوقاتی از روز جهت انجام تهویه طبیعی
- تفکیک محل تحويل لباس از (محل اسکان) اقامتگاه و قرار دادن لباس کار خارج از اقامتگاه به گونه‌ای که گرد و خاک و آلودگی به محل اسکان منتقل نشود
- قرار دادن کفش‌ها بیرون از محل اقامتگاه
- حدائق المقدور کاهش تراکم نفرات در اقامتگاه
- در صورت وجود محل اسکان و اقامت ملحفه، پتو‌های مورد استفاده باید اختصاصی است.
- گندздایی مستمر، محل اسکان، نمازخانه، رختکن و حمام، سرویس‌های بهداشتی حدائق روزی یک بار الزامی می‌باشد.
- کمد لباس برای هر فرد بصورت اختصاص باشد.
- باید بصورت مناسب و در زمان انجام پذیرد.
- گندздایی کمدها، قفسه‌ها، دستگیره‌ها و محوطه رختکن بصورت روزانه و مرتب انجام شود.
- سطل زباله پدالی درب دار در رختکن الزامی است.
- از ازدحام افراد در رختکن حمام، سرویس‌های بهداشتی جلوگیری شود.
- در رختکن و حمام، استفاده از وسایل بهداشتی شخصی الزامی است.
- شیر آب روشنی، سرویس‌های بهداشتی، ترجیحاً از نوع پدالی یا چشمی باشد.

معاونت بهداشت

- راهنمای گام دوم مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز سطوح دارای تماس مشترک شامل دیوار و کف، درب‌ها، دستگیره درها، و نظایر آن تمیز و خشک شده و سپس گندздایی گردد.
- دستشویی کارگاه‌ها باید دارای آب گرم و سرد، صابون مایع، سیستم دفع فاضلاب متصل به چاه جاذب و یا شبکه جمع آوری فاضلاب شهری باشد.
- توالت باید با فاصله مناسب از ساختمان کارگاه و در محل مناسب از ساختمان کارگاه قرار داشته باشد.
- توالت باید دارای شیر آب با شیلنگ برداشت آب، تهویه مناسب و روشنایی کافی باشد و شستشو و ضدعفونی توالت باید بطور منظم انجام گیرد.
- توالت، رختکن باید مجهر به سطل زیاله درب دار، پدالی، زنگ نزن و قابل شستشو باشد.
- در سرویس‌های بهداشتی باید سیستم تهویه مطلوب ایجاد شود.
- نصب برگه راهنمای شستشوی صحیح دست‌ها (پیوست ۲) به تعداد کافی در تمامی سرویس‌های بهداشتی الزامی است.
- وجود صابون مایع به تعداد و مقدار کافی در سرویس‌های بهداشتی ضروری است.

۵. سایر اقدامات و اصول ضروری در کار

- تامین تجهیزات حفاظت فردی و نظارت بر موجودی تجهیزات مورد نیاز از جمله دستکش، ماسک و ژل ضدعفونی لباس کار، عینک، کفش کار و کلاه و کمر بند ایمنی و پیش بند و نظایر آن برای شاغلین و نظارت بر نحوه نگهداری و استفاده صحیح از آنها
- کارفرمایان پروژه‌های ساخت و ساز موظفند وسایل حفاظت فردی مورد نیاز (ماسک و دستکش یکبار مصرف و مواد ضدعفونی کننده دست و گندздای سطوح) را برای کارگران تامین و به صورت روزانه در اختیار کارگران قرار دهد.
- استفاده از ماسک در اتاق کنترل، فرایند عملیات و نظایر آن که افراد ناچارند با فاصله کمتر از ۱-۲ متر با یکدیگر کار کنند، اجباری می‌باشد.
- طبق الگوی معمول ایمنی و بهداشت پس از شناسایی و ارزیابی ریسک‌های مرتبط با کرونا ویروس باید به کنترل آن بپردازید.
- تامین جیره غذایی هفتگی یا ۱۴ روز به صورت یکجا با هدف جلوگیری از تردد غیر ضروری کارگران به خارج از کارگاه جهت کاهش احتمال انتقال آلودگی.

تعاونیت بهداشت

- راهنمای گام دوم مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز در صورت وجود آشپزخانه و رستوران و غذا خوری، با تقسیم افراد به چند گروه، و افزایش زمان سرو غذا اقدامات احتیاطی بیشتری به منظور جلوگیری از حضور یکباره افراد رعایت فاصله حداقل یک متری بین افراد در هنگام سرو غذا در نظر گرفته شود.
- وسائل شخصی محل کار مانند سطوح کیس‌ها و موس‌های کامپیوتر و کارت‌تابل‌های اداری، تلفن ثابت و تلفن همراه را به طور مستمر ضدغوفونی کنید.
- عدم استفاده از دستگاه ثبت اثر انگشت برای ثبت حضور و غیاب پرسنل کارگاه و فراهم کردن محلول های ضدغوفونی دست‌ها از ثبت اثر انگشت یا استفاده از سیستم تشخیص چهره بر اساس ابعاد گارگاه نسبت به تعیین بهگر و یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای جهت مدیریت اقدامات کنترلی
- تشدید بازرگانی‌ها بهداشت حرفه‌ای به منظور پیگیری های اقدامات کنترلی انجام شده به منظور پیشگیری از ابتلا به کرونا و گندزدایی (پیوست ۴) ماشین آلات و تجهیزات مورد استفاده در پروژه‌ها تامین آب گرم برای شستشوی دست‌ها استحمام و شستشوی لباس‌ها
- تامین تجهیزات تهویه هوا و تامین گرمایش مناسب و ایمن برای اقامتگاه‌ها، خوابگاهها، کانکس‌ها با هدف کاهش عوامل زمینه‌ای ابتلا به بیماری
- حتی الامکان پروژه‌های و طرح‌های توسعه‌ای در اولویت نباشد، تا پایان شیوع کرونا به تعویق انداده شوند.
- حتی المقدور مکاتبات از طریق الکترونیکی انجام پذیرد و از تردد هرگونه پیک در داخل کارگاه‌ها و پروژه‌ها جلوگیری گردد.
- ضدغوفونی درب‌ها دستگیره‌ها نرده‌ها و سایر اشیا و قسمت‌های مشترک که کارگران در حین تردد در کارگاه با آنها تماس مداوم دارند
- حذف تردد پرسنل به خارج از محیط کارگاه و تعیین حداقل یک نفر نماینده برای تامین اقلام ضروری که نسبت به رعایت ضوابط بهداشتی آموزش‌های لازم را دیده است.
- ضدغوفونی ماشین‌های حمل و نقل حمل تجهیزات در ورودی کارگاه
- کنترل وضعیت بهداشتی و سلامت جسمی رانندگان ماشین آلات حمل مصالح و تجهیزات به کارگاه
- ممانعت از ورود مهمنان کارگری و افرادی که نسبت به سلامتی آنها نمی‌توان مطمئن بود
- محل‌هایی با تماس زیاد از جمله دستگیره‌های در، دکمه‌های آسانسور، موبایل‌ها، دستگیره درب ماشین‌های آتش‌نشانی، صندلی، صندلی (پشتی، نشیمن، دسته‌ها)، فرمان، آینه‌ها، کمربنده‌های ایمنی، کلیدهای

راهنمای کام دوم مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز پایین و بالابر شیشه پنجره‌ها، فرمان خودرو، تجهیزات خاص موجود در ماشین آلات کارگاه مانند کامیون، انواع جرثقیل‌ها، لودرها، تراکتور، بیل مکانیکی، ماشین آلات بتن ریزی، تراک میکسر، دستگاه پمپ بتن، ابزارهای کاری (استانبولی، الک بنایی، متر نواری، شاقول، فرقون، بیل، ماله، شیلنگ، تراز، کمچه و) می‌تواند امکان انتقال بیماری را فراهم کند لذا تجهیزات مذکور بایستی مرتب گندزدایی یا به صورت شخصی توسط یک نفر استفاده شوند.

- جهت به حداقل رساندن ترددها به خارج محیط پروژه / کارگاه تمهیداتی اتخاذ کردد که مصالح، تجهیزات مورد نیاز به صورت اینترنتی یا تلفنی و حداقل برای نیاز یک ماه خریداری و تامین شود.
- تمهیداتی اتخاذ گردد که نیروی انسانی و تجهیزات به چندین پروژه کوچکتر تقسیم و در هر پروژه حداقل نیروی مورد نیاز با رعایت حداقل فاصله یک متری فعالیت نمایند.
- گندزدایی مرتب تجهیزات اداری دفتر کارگاه به ویژه وسایل با کاربری مشترک (صفحه کلید، موس، خودکار، مداد، کاغذ و ..)
- حتی المقدور فعالیت‌های تولید کننده گرد و غبار را محدود نمایید و یا با رعایت نکات ایمنی در محیط های محصور و با حداقل نیروی مورد نیاز انجام دهید.
- بررسی و کنترل روزانه وضعیت ظاهری و جسمی کارگران و افراد شاغل در بدو ورود به کارگاه به منظور شناسایی افراد مشکوک توسط کارشناس بهداشت حرفه‌ای یا مسئول بهداشت یا نماینده مدیریت کارگاه با رعایت اصول بهداشتی و ترخیص یا اعزام این افراد به مراکز درمانی مشخص شده
- حتی المقدور برقراری سرویس تردد برای کارگران غیرمقييم با با ۵۰ درصد ظرفیت یا رعایت حداقل فاصله ۱ متری و رعایت ضوابط بهداشتی به منظور کاهش ريسک ابتلا به بیماری از طریق وسایل حمل و نقل عمومی
- جمع آوری موقت وسایل مشترک از نمازخانه‌ها مانند مهرها، کتب ادعیه، سجاده گندزدایی سرویس‌های بهداشتی (حمام و توالت)، رختکن
- عدم استفاده از هوای فشرده، آب با فشار قوی برای تمیز کردن سطوح ماشین آلات و ... قبل از گندزدایی
- جهت تقویت سیستم ایمنی بدن در مقابل عوامل میکروبی به خصوص کرونا ویروس نسبت به استفاده از گروه‌های انواع غذایی شامل میوه و سبزیجات تازه اقدام کنید.
- جلوگیری از تجمع زیاد افراد در اوقات نماز

- راهنمای کام دوم مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز
- گندزدایی محیط و تجهیزات موجود در محل کارگاهها براساس دستورالعمل های ابلاغی از سوی مرکز سلامت محیط و کار
  - نظارت بر وضعیت بهداشتی مخازن و منابع ذخیره سازی آب شرب به کارگران، پایش ماهیانه کیفیت میکروبی آب آشامیدنی و حصول اطمینان از سالم بودن
  - پایش روزانه غلظت کلر آزاد باقیمانده (میزان حداقل کلر آزاد باقیمانده نیم و حداقل $1/8$. میلی گرم در لیتر در کل سیستم توزیع حفظ گردد).
  - احتیاطات بهداشتی جلسات کاری: ضمن رعایت راهنمای برگزاری جلسات به نکات زیر نیز توجه گردد.
    - حذف یا برگزار جلسات به صورت فشرده و کوتاه
    - استفاده از ماسک و محلول های ضد عفونی کننده دست ها توسط اعضای جلسه
    - انتخاب سالن یا محل جلسات با گنجایش مناسب
    - رعایت حداقل فاصله یک متری با چیدمان مناسب صندلی ها یا فاصله اعضا از همدیگر
    - حذف وسایل اضافی سالن و روی میز جلسه
    - حذف هرگونه مواد خوراکی و پذیرایی در جلسات یا استفاده از مواد بسته بندی شده تک نفری
    - استفاده از لوازم حفاظت فردی شخصی (خودکار، کاغذ و ...)

- تهیه جعبه کمک های اولیه
  - محلول های ضد عفونی کننده
  - دستمال های مرطوب و کاغذی
  - دستکش (یکبار مصرف)
  - چسب زخم
  - حوله جاذب بزرگ
  - کیسه جمع آوری زباله های مخاطره زای بیولوژیکی

آموزش بهداشت

بایستی در ارتباط با علائم، شیوه های انتقال کرونا، نکات پیشگیری و کنترل آموزش لازم به کلیه کارگران، رانندگان وسایل نقلیه کارگاه، مهندسین و پیمانکاران ارائه شود.

آموزش پیشگیری و کنترل کووید ۱۹ در صنعت ساخت و ساز می بایست:

تعاونت بهداشت

- استفاده از رسانه‌های شنیداری مانند بلندگو جهت اعلام و تکرار توصیه‌های بهداشتی در خصوص مقابله با کووید ۱۹

- نصب پوستر های هشدار دهنده در خصوص چگونگی انتقال بیماری کرونا
- نصب پوستر مرتبط با بیماری و توصیه ماندن در خانه در صورت وجود علائم
- نصب پوسترهای بهداشتی شستشوی دست‌ها در دستشویی‌ها، نحوه صحیح پوشیدن و درآوردن لوازم حفاظت فردی، آموزش راههای انتقال بیماری، گندздایی (در کلیه قسمت‌های کارگاه) جهت آموزش در خصوص مقابله با کووید ۱۹
- در ورودی کارگاهها از علائم و هشدارهای تصویری (تابلوها، پوسترها) درباره رعایت بهداشت و استفاده از وسایل حفاظت فردی بهره بگیرید.
- آموزش توصیه‌های مرتبط با نحوه صحیح عطسه و سرفه و استفاده از دستمال کاغذی یا آرنج
- استفاده از فضای مجازی برای آموزش شاغلان
- نصب استند و بنر های اطلاع رسانی
- نصب پوسترهای آموزشی
- در صورت امکان ارسال پیامک های آموزشی به گوشی های همراه
- در صورت امکان ارسال پیام های آموزشی در گروه های مجازی مربوطه
- معرفی سامانه ۱۹۰ جهت اعلام و ثبت شکایات بهداشتی و سامانه ۴۰۳۰ جهت دریافت مشاوره در زمینه بیماری کرونا

در نهایت لازم به ذکر است کلیه دستورالعمل‌ها و راهنمایی‌های شغلی و محیطی پیشگیری و کنترل بیماری کووید-۱۹ در سایت مرکز سلامت محیط و کار به آدرس زیر در دسترس همگان می‌باشد.

<http://markazsalamat.behdasht.gov.ir/>

پیوست‌ها

پیوست ۱: فرم خوداظهاری فرد جهت بازگشت به کار

اینجانب ..... دارای کد ملی به شماره ..... شاغل در (واحد کاری / سازمان ...)
..... دارای عنوان شغلی ..... اظهار می‌نمایم:

۱- در سه روز اخیر علائم زیر را نداشته‌ام:

- تب لرز سرفه تنگی نفس گلودرد بدن درد احساس خستگی و ضعف
 درد یا احساس سنگینی در قفسه سینه

۲- سابقه تماس نزدیک (فاصله کمتر از ۲ متر) با فرد مبتلا به کووید-۱۹ (کرونا ویروس) در دو هفته

اخیر را نداشته‌ام:

- مراقبت مستقیم فردی از افراد خانواده بیمار مشکوک / محتمل / قطعی کووید-۱۹ نموده است
- هر گونه تماس شغلی (شامل همکار بودن یا همکلاس بودن) با فرد مبتلا به کووید-۱۹ در فضای بسته

مشترک (تماس بیش از ۱۵ دقیقه در فاصله کمتر از ۲ متر)

- همسفر بودن با فرد مبتلا به کووید-۱۹ در وسیله نقلیه مشترک

۳- اطلاعات سلامت و علائم تنفسی خود را در سامانه salamat.gov.ir ثبت کرده‌ام

اینجانب ..... به کد ملی ..... تهعد می‌نمایم در صورت بروز هر گونه علائم تنفسی فوق، مراتب را به کارفرما / نماینده معرفی شده از طرف کارفرما، اطلاع دهم و نیز گواهی می‌کنم پاسخ کلیه پرسش‌ها را با هوشیاری، دقت و صداقت ثبت نموده‌ام و هر گونه عواقب ناشی از پاسخ نادرست و خلاف واقع، به‌عده‌های اینجانب می‌باشد.

امضا

تاریخ

نام و نام خانوادگی

پیوست ۲: روش درست شستشوی دست‌ها

دست‌ها باید با آب گرم و صابون به مدت ۲۰ ثانیه به روش زیر شسته شوند:

- ۱- دست‌ها را مرطوب کنید
- ۲- از صابون مایع استفاده کنید
- ۳- کف دست‌ها را خوب به هم بمالید
- ۴- انگشتان را بشوئید
- ۵- مج‌ها را بشوئید
- ۶- بین انگشتان را بشوئید
- ۷- آبکشی کنید
- ۸- با دستمال کاغذی خشک کنید (استفاده از حolle یکبار مصرف نیز مورد تایید است)
- ۹- شیر آب را با همان دستمال بیندید
- ۱۰- دستمال را سطل زباله درب دار بیندازید

دست‌ها را خیس کرده و بعد
آن‌ها را ضابتوس کنید.

دست‌ها را خیس کرده و پس از آن
دست‌ها را ضابتوس کنید

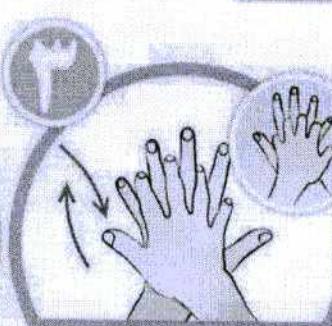
دست‌ها را خیس کرده و پس از آن
دست‌ها را ضابتوس کنید

روش درست شستن دست‌ها

دز ۱۰ موجه

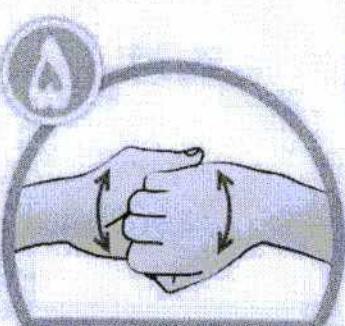
کف دست‌ها را با هم بشوینید

بین انگشتان را تو قسمت
پشت بشوینید

بین انگشتان را تو قسمت
پشت بشوینید

نون انگشتان را فرهم کرده
کرده و پس خوبی بشوینید

دست‌ها را جدا کنید و دقیق
 بشوینید

خطوهای دست را با نون
انگشتان بشوینید

دور مچ هر دو دست را بشوینید

دست‌ها را با استعمال
خشک کنید

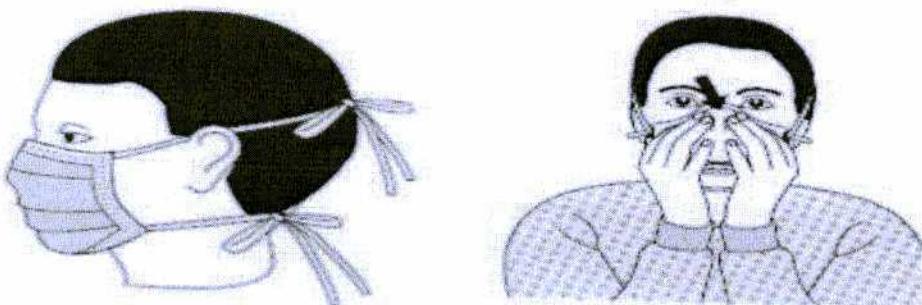
با اهمان استعمال شیر آب را بشنید و
استعمال را خرسنبل زباله بیاندازید

وزارت بهداشت، درمان و تغذیه
معاونت بهداشت
راهنمای کام دوم مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز
پیوست ۳: پوشیدن و درآوردن تجهیزات حفاظت فردی

مراحل پوشیدن وسایل حفاظت فردی توصیه شده

نوع وسایل حفاظت فردی استفاده شده بسته به سطح پیشگیری در عفونت‌های استاندارد، تماسی، قطره‌ای و هوابرد بسیار متنوع است. روش صحیح پوشیدن و درآوردن هر نوع از این وسایل باید به افراد آموزش داده شود.

۱. ماسک یا رسپیراتور

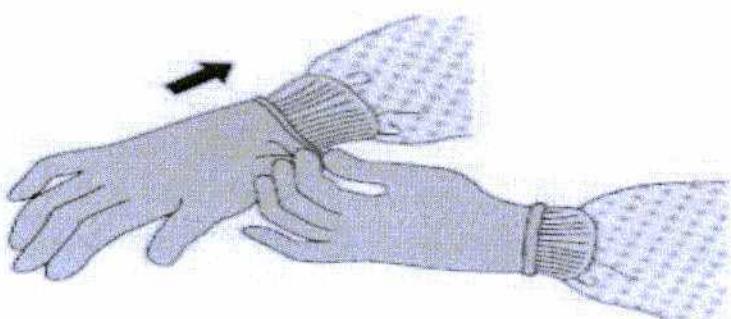
اتصالات ایمنی یا نوارهای الاستیک در وسط سر و گردن قرار دهید.

باند انعطاف پذیر را روی استخوان بینی وصل کنید.

صورت و زیر چانه را بطور مناسب پوشش دهید.

-
-
-

۲. دستکش‌ها

تا روی مج را کامل بپوشاند که تا روی مج بند روپوش هم آدامه داشته باشد.

-

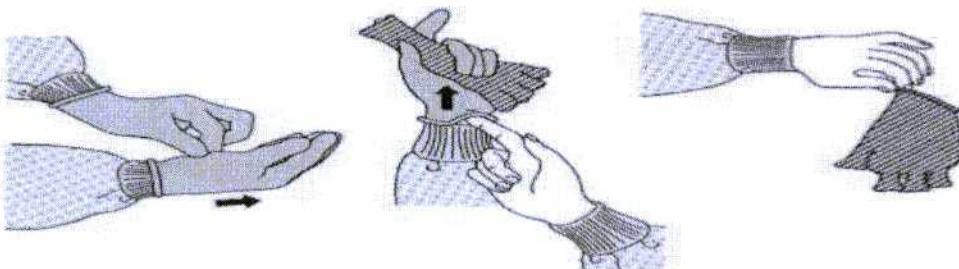
راهنمای گام دوم مبارزه با کرووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز استفاده از روش‌های کار ایمن برای محافظت از خود و محدود کردن انتشار آلودگی:

- دستها را از چهره خود دور نگهدارید
- با سطوح لمس شده کمی در تماس باشید
- دستکش‌ها را به هنگام پاره شدن یا آلودگی شدید عوض کنید
- بهداشت دست را رعایت کنید

مراحل درآوردن وسایل حفاظت فردی وسایل حفاظت فردی توصیه شده

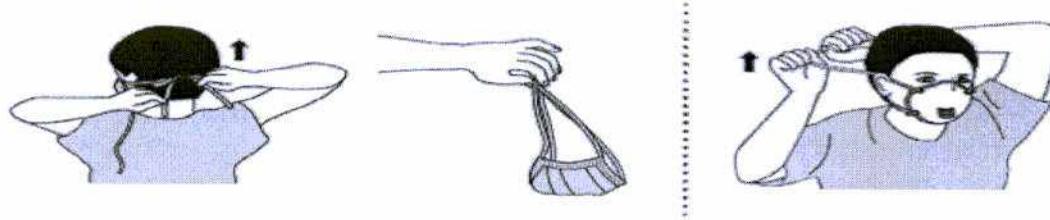
روش‌های مختلفی برای درآوردن ایمن وسایل حفاظت فردی بدون آلوده کردن لباس، پوست یا غشاهای مخاطی با مواد عفونی بالقوه وجود دارد. در اینجا یک مثال آورده شده است. وسایل حفاظت فردی را به ترتیب مراحل زیر درآورید:

(۱) دستکش

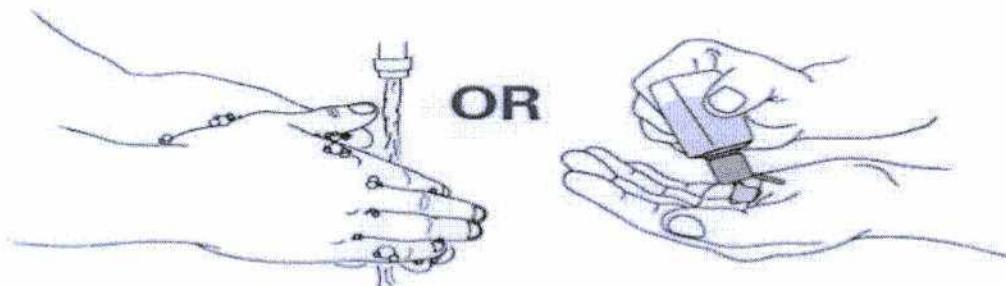
- اگر دستان شما هنگام درآوردن دستکش آلوده شده‌اند، بلا فاصله دستان خود را بشویید یا از یک ضد عفونی کننده دست استفاده کنید.
- با استفاده از یک دست دستکش دار، قسمت کف دست دیگر را بگیرید و دستکش اول را از دست خارج کنید.
- دستکش درآورده شده را با دستکش نگه دارید. (شکل اول از سمت چپ)
- انگشتان دست بدون دستکش را زیر دستکش دست دوم در مج دست ببرید و دستکش دوم را نیز خارج کنید. (شکل وسط)
- دستکش را درون ظرف زباله قرار دهید.

(۲) ماسک

قسمت جلوی ماسک آلوده است – دست نزنید.

- اگر در حین برداشتن ماسک، دستان شما آلوده شد، دستهای خود را بلافاصله بشویید و از یک ضدعفونی کننده دست استفاده کنید.
- ابتدا بندهای پایین ماسک را باز کنید و سپس بندهای بالایی و بدون لمس کردن جلوی ماسک، آن را از صورت جدا کنید.
- ماسک را در یک ظرف زباله دربدار قرار دهید.
- ۳) بلافاصله بعد از درآوردن همه وسایل حفاظت فردی، دست‌ها را بشویید یا از یک ضدعفونی کننده الكل ۷۰ درصد استفاده کنید.

پیوست ۴: گندزداهای سطوح

نکات عمومی	مواد گندزدا
از یک ماده گندزدایی مناسب با پایه کلر یا بر پایه الکل استفاده کنید.	
از تماس کافی سطوح با ماده گندزدایی کننده مطمئن شوید. زمان مورد نیاز برای اثرباری گندزداهای ۱۰ تا ۶۰ دقیقه رعایت گردد.	
۱. مواد گندزدا و ضدغوفونی بر پایه الكل دارای مجوز ۲. مواد گندزدا و ضدغوفونی بر پایه الكل دارای مواد کواترتر آمونیوم ۳. مواد گندزدایی اکسیدان نظیر پراکسید هیدروژن ۴. سفید کننده	مواد گندزدا
۱. الكل برای از بین بردن ویروس‌ها موثر است. اتیل الكل ۷۰ درصد یک میکروب کش با طیف گسترده است و به طور کلی از الكل ایزوپروپیل بهتر است. الكل اغلب برای گندزدایی سطوح کوچک (به عنوان مثال در پوش لاستیکی و یال‌های دارویی مولتیپل دوز، ترمومترها) و گاهی سطوح خارجی تجهیزات (مثل استتوسکوب و ونتیلاتورها) استفاده می‌شود.	نکات مهم در خصوص مواد گندزدا و ضدغوفونی بر پایه الكل دارای مجوز
۲. به دلیل قابلیت اشتعال الكل استفاده از آن برای گندزدایی سطوح کوچک محدود و در فضاهایی با تهویه مطلوب استفاده می‌گردد.	
۳. استفاده مکرر و طولانی از الكل به عنوان گندزدا می‌تواند باعث تغییر رنگ، تورم، سخت‌شدن و ترک‌خوردگی لاستیک و پلاستیک‌های خاص شود.	
۴. هنگام گندزدایی و نظافت، سالن‌ها باید خالی از افراد بوده و درها و پنجره‌ها باز گذاشته شوند و جهت تهویه بهتر است هوکش نیز روشن باشد.	
۵. در هنگام گندزدایی ملاحظات لازم به منظور جلوگیری از خطر برق گرفتگی در نظر گرفته شود.	
۶. گندزداهای باید با آب سرد یا معمولی تهیه گردد.	
۷. محلول‌های گندزدا باید روزانه تهیه و استفاده شود (کارایی محلول پس از گذشت ۲۴ ساعت کاهش می‌یابد).	
۸. امکانات لازم برای شستشوی مرتب دست‌ها و استفاده از ماسک یکبار مصرف در طول شیفت (به ازاء هر شیفت حداقل ۲ ماسک) و	

راهنمای گام دوم مبارزه با کروید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز

شستشو و گندزدایی روزانه لباس کار برای نیروهای خدماتی باید

فراهم شود.

نکات مهم در خصوص سفیدکننده ۱. گندزدایی قوی و موثر که ماده فعال آن هیپوکلریت سدیم در از بین بردن باکتری، قارچ و ویروس از جمله ویروس آنفلوانزا موثر است اما به راحتی توسط مواد آلی، غیر فعال می‌شود.

۲. گندزداهای سفیدکننده‌های خانگی (با ۱۰ تا ۶۰ دقیقه زمان تماس)، با هزینه کم و به طور گسترده در دسترس است و برای گندزدایی سطوح در مراکز درمانی توصیه می‌شود.

۳. با این حال سفیدکننده‌ها غشاهای مخاطی، پوست و محاری تنفسی را تحریک می‌کند و تحت تاثیر گرما و نور تجزیه می‌شوند و به راحتی با سایر مواد شیمیایی واکنش نشان می‌دهند. بنابر این سفیدکننده‌ها باید با احتیاط مصرف گردد.

۴. استفاده نادرست از سفیدکننده از جمله عدم رعایت میزان رقیق‌سازی توصیه شده (قوی‌تر و ضعیف‌تر) می‌تواند اثرات آن را برای گندزدا کاهش دهد و باعث آسیب‌دیدگی کارکنان مراقب بهداشتی گردد.

۵. برای تهیه و استفاده از سفیدکننده رقیق شده رعایت موارد زیر ضروری است:

- استفاده از ماسک، پیش‌بند ضد آب و دستکش و عینک برای محافظت از چشم در برابر پاشیدن توصیه می‌شود.
- محلول‌های سفیدکننده در محل‌های با تهویه مناسب مخلوط نموده و استفاده گردد.

- سفیدکننده با آب سرد مخلوط گردد (آب گرم باعث تجزیه هیپوکلریت سدیم می‌گردد و آن را ناکارآمد می‌نماید)

- از به کار بردن سفیدکننده‌ها به همراه سایر مواد شوینده خانگی احتیاب گردد زیرا کارایی آن را کاهش داده و می‌تواند باعث واکنش‌های شیمیایی خطرناک شود. به عنوان مثال گازهای سمی در هنگام مخلوط کردن سفیدکننده با مواد شوینده اسیدی مانند موادی که برای تمیز کردن توالت استفاده می‌شود، تولید می‌گردد و این گاز می‌تواند باعث مرگ یا جراحت گردد. در صورت لزوم ابتدا از مواد شوینده استفاده نمایید و قبل از استفاده از سفیدکننده برای گندزدایی، کاملاً با آب بشویید.

راهنمای کام دوم مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز

سفیدکننده‌ها موجب خوردگی در فلزات می‌گردند و به سطوح رنگ‌شده صدمه می‌زنند.

- از تماس با چشم باید خودداری گردد. اگر سفیدکننده به چشم وارد گردد بلافاصله باید به مدت ۱۵ دقیقه با آب شسته و با یک پزشک مشورت گردد.

- سفیدکننده رقیق شده وقتی در معرض نور خور شید قرار می‌گیرد گاز سمی آزاد می‌نماید؛ بنابراین سفیدکننده‌ها باید در مکان خنک و دور از نور خورشید و دور از دسترس کودکان قرار داده شوند.

- هیپوکلریت سدیم با گذشت زمان تجزیه می‌شود برای اطمینان از اثربخشی آن از سفیدکننده‌هایی که اخیراً تولید شده خریداری نموده و از ذخیره بیش از حد خودداری گردد.

- اگر از سفیدکننده رقیق استفاده کنید محلول رقیق شده را روزانه و تازه تهیه نموده و بر روی آن برچسب تاریخ رقیق‌سازی قید شود و محلول‌های تهیه شده بلا استفاده را بعد از ۲۴ ساعت دور بریزید. مواد آلی موجب غیرفعال شدن سفیدکننده‌ها می‌گردد، بنابراین ابتدا سطوح آغشته به مواد آلی باید تمیز شده و قبل از گندزدایی با ماده سفیدکننده عاری از مواد آلی گردد.

- سفیدکننده رقیق شده را باید دور از نور خور شید و در صورت امکان در ظروف تیره رنگ و دور از دسترس کودکان نگهداری گردد.

تعاونت بهداشت

راهنمای کام دوم مبارزه با کرونا ویروس (کرونا ویروس) فاصله گذاری اجتماعی و الزامات سلامت محیط و کار در صنعت ساخت و ساز

جدول ۱ - راهنمای غلظت و مصرف هیپوکلریت سدیم

محلول اولیه: عمدۀ محلول‌های سفیدکننده خانگی حاوی هیپوکلریت سدیم (۵۰۰۰ PPM) معادل ۵٪

کلر قابل دسترس

محلول توصیه شده: محلول ۱:۱۰۰ از هیپوکلریت سدیم ۵٪ توصیه می‌شود استفاده از ۱ قسمت سفیدکننده به ۹۹ قسمت آب سرد لوله کشی (محلول ۱:۱۰۰ برای گندزدایی سطوح)

برای دستیابی به غلظت مناسب هیپوکلریت سدیم، نسبت سفیدکننده به آب را تنظیم کنید. به عنوان مثال، برای آماده‌سازی سفیدکننده‌های حاوی ۲,۵ درصد هیپوکلریت سدیم، از دو برابر بیشتر از سفیدکننده استفاده کنید (یعنی ۲ قسمت سفیدکننده به ۹۸ قسمت آب)

کلر قابل دسترس بعد از رقیق‌سازی: برای سفیدکننده حاوی ۵ درصد هیپوکلریت سدیم یک محلول ۱:۱۰۰، کلر قابل دسترس در حدود ۰/۰۵ درصد یا ۵۰۰ پی پی ام خواهد بود

محلول‌های سفیدکننده شامل غلظت‌های دیگر از هیپوکلریت سدیم با مقادیر متفاوتی تهیه خواهند شد تا

رقت مورد نظر حاصل گردد

زمان تماس برای کاربردهای متفاوت:

- سطوح غیرمتخلخل: بیشتر یا مساوی ده دقیقه توصیه می‌گردد
- گندزدایی از طریق غوطه‌ورکردن اقلام: زمان تماس ۳۰ دقیقه توصیه می‌شود (برای تی‌ها، دستمال، لباس، دستکش و نظایر آن)

نکته: سطوح باید از مواد آلی تمیز گردد (مانند تمیزکردن مدفوع، استفراغ، ترشحات، خون یا دیگر مایعات بدن قبل از گندزدایی یا غوطه‌وری)

جدول ۲ - راهنمای تهیه مواد گندزدا

غلظت مورد نیاز	گندزدایی در دسترس	نسبت گندزدا به آب سرد
کلر قابل دسترسی ۵۰۰ پی پی ام یا ۰/۰۵ درصد	آب ژاول ۵ درصد (۵۰۰۰ پی پی ام کلر قابل دسترس دارد)	۱ واحد گندزدا ۹۹ واحد آب سرد

پیوست ۵: نکات مهم در پیشگیری از کرونا ویروس

✓ هنگام عطسه و سرفه، دهان و بینی خود را با دستمال کاغذی بپوشانید و دستمال را در سطل زباله بیندازید؛

✓ اگر علائم سرماخوردگی دارید در منزل استراحت کنید؛
✓ ویروس‌ها در هوای سرد و خشک انتقال سریع‌تری دارند و باید هوای محیط مرطوب نگهداشته شود؛
✓ سطوحی که در تماس مکرر با آن هستید را گندزدایی نمایید؛

✓ سیستم ایمنی خود را با مصرف میوه و سبزیجات تازه تقویت نمایید؛

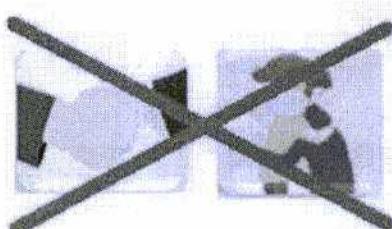

✓ به اطرافیان خود آموزش دهید؛

✓ قبل از خوردن و آشامیدن دست‌های خود را تا بالای مج به مدت حداقل ۲۰ ثانیه با آب و صابون مایع بشویید و در صورت عدم دسترسی به آب سالم از مواد ضد عفونی کننده بر پایه الكل استفاده نمایید؛

✓ از تماس با افرادی که مريض هستند خودداری کنید. از روبوسی و دستدادن با افراد دیگر بپرهیزید (فاصله ۱ تا ۲ متر از افراد بیمار حفظ شود)؛

✓ افراد بیمار و مشکوک حتماً از ماسک استفاده نمایند؛

✓ از دست‌زنن به چشم، بینی و دهان خودداری کنید؛

